

Bozdu Bozdu Dolar mı?

© Fotoğraf: AFP

Saray'ın işaret fişeğini çakmasıyla iktidar çevrelerinin kampanyaya dönüştürdüğü 'dolar bozduarak ekonomiyi kurtarma' hamlesi kan kaybını durduramıyor. Zira, Ağustos ayındaki ilk kampanyaya kanıp 10 milyar dolar bozduuranların ağzı yandı. O gün 3 TL'den dolarlarını bozduuranlar, kuruşun 55 kuruş artmasıyla uğradıkları zararın geç de olsa farkına vardı. 'Sizi Allah için seviyorum ya... Dola-

rınızı bozun TL yapın, onların parasını ne değerlendireceğiz.' şeklindeki hamaset dolu sözler bu kez karşılık bulmadı. Resmi rakamlara göre, bankalardaki döviz hesaplarında eksilme yok. İlaveten sadece Eylül ayında 4,5 milyar dolar Türkiye'den kaçtı. Özeti şu: Hukukun rafa kaldırıldığı, şirketlere mafyavari çöküldüğü ortamda trajikomik eylemler ekonomiye katkı sağlamıyor, sermaye göçünü durdurmaya yetmiyor.

SEMİH ARDIÇ'IN HABER ANALİZİ 2, 3 VE 4'TE

Tarık Toros yazdı

Tüm zamanların gazetecilik vahşeti

05

Akif Umut Avaz yazdı

Yaşadığımız gibi ölüyor, öldüğümüz gibi yaşıyoruz

09

Dolar bozdurarak ekonomi gemisi yürümez

© Fotoğraflar: AFP

Türkiye ekonomisi ağır bir krize sürükleniyor. Otomotive ÖTV zammını bile 'ÖTV ayarı' başlığı ile haber yapabilen sindirilmiş medyanın kriz emarelerine yer vermemesi, ekonominin yoğun bakım odasında can çektiği hakikatini değiştirmiyor. Krize çare bulması beklenen hükümetin ise şu ana kadar sığındığı tek bir liman var o da Saray'ın organize ettiği dolar ve euro bozdurma kampanyası. Ağustos ayında hamaset soslu ilk kampanyaya kanıp 10 milyar dolar bozduranların ağzı yandı. O gün 3 TL'den dolar bozduranlar, kurun 55 kuruş artması karşısında küçük dillerini yutuyor. O yüzden bankalardaki döviz hesaplarında eksilme yok.

SEMİH ARDIÇ

SemihArdic@Tr724.com

EKONOMİYİ SIFIRLADILAR

İktisadî temeli olmayan çağrılar esasında ekonominin nasıl bir çaresizlik girdabına düştüğünü ele veriyor. Türkiye'de en fazla döviz tabii olarak Merkez Bankası'nın kasasında. Kriz, dolar bozdurarak kriz bitecekse ilk adımı Merkez atmalı atmasına da bu ne derece makul? Bankaların munzam karşılıkları, ihracatçıya aktarılacak tutarlar, işçi dövizleri gibi emanet dövizler hariç tutulduğunda net rezerv 35 milyar dolar. Türkiye'nin iki aylık ithalatını bile karşılamaya yetmez.

Merkez Bankası'nın döviz satma yetkisi de var. TCMB geçen ay faiz artırmak yerine döviz satışı ile tansiyonu düşürmeye çalışabilirdi. Böyle yapmadı. Zira döviz talebinin nerede duracağı belli değil. Piyasadaki döviz talebi ve eğilim dikkate alındığında satış kararı ile kurlar daha sert yükseltebilirdi. Rezerv kâfi değil. Merkez Bankası bunun farkında. Saray da farkında. Amma velakin sözü oraya getirirse şapka düşecek kel görünecek.

Rezerv kâfi değil. Merkez Bankası bunun farkında. Saray da farkında. Amma velakin sözü oraya getirirse şapka düşecek kel görünecek.

BİR AYDA 4,5 MİLYAR DOLAR TÜRKİYE'DEN KAÇTI

Dikkat edilirse en basit mevzuya bile müdahaleden çekinmeyen Saray, "Merkez Bankası döviz satsın." sözünü ağzına bile almıyor. Öte yandan halkı boş bir hayalin peşinde sürüklemekten de geri durmuyor. Halkın bozduracağı birkaç milyar dolar çare olsaydı Ağustos'taki 10 milyar dolar olurdu. Dolar düşmediği gibi niye 55 kuruş arttı? Eylülde 4,5 milyar dolar Türkiye'den kaçtı. Bu sermaye göçünü durdurmak yerine trajik komik eylemler yapmak ekonomiye bir katkı sağlamıyor. Âlemi kendimize güldürüyoruz o kadar.

Döviz büfeleri önünde mizansen haberler yaptırarak döviz krizine çare bulunamaz. En komiği de sadece 2016'nın ilk 9 ayında 600 milyon doları ithal hayvanlara ödediğimiz halde besicilerin Aksaray Hayvan Pazarı'nda oyuncak 1 dolar yakma eylemi oldu. Ne hazin ki aynı çiftçi ithal sığıra, ithal samana, ithal yeme, ithal gübreye, ithal tohumla mah-

Halka, "Dolar bozdurun." diyenlerin evvela şirketlere 212 milyar doları nasıl kapatacaklarını söylemeleri lazım. Yıl sonunda şirketlerin en düşük seviyeye gerileyen kârlarının da kur farkına kapılıp gittiğini göreceğiz.

kum edildi. Bankadan aldığı krediyi bile ödeyemeyen çiftçi bunların hesabın soracağına dolar yakıyor.

ŞİRKETLERİN DÖVİZ AÇIĞI 212 MİLYAR DOLAR

Dolar Endeksi'nin tarihî rekorlar kırdığı, doların Euro, Japon Yeni ve İngiliz Paundu gibi gelişmiş ekonomilerin para birimlerine karşı bile değer kazandığı bir dönemde 400 milyar dolar dış borcu olan Türkiye'nin bundan etkilenmemesi mümkün mü? Şirketlerin 212 milyar dolar döviz açığı var. Vadesi gelen döviz borcunu ödemek için TL kullanamayacaklarına göre dolardaki artışa karşı dolar temin etmelerinden daha rasyonel ne olabilir?

Halka, "Dolar bozdurun." diyenlerin evvela şirketlere 212 milyar doları nasıl kapatacaklarını söylemeleri lazım. Kur istikrarlı ise büyüme devam ediyorsa borcu borçla da olsa kapatabiliyordu firmalar. Son bir senedir dışarıdan borç da bulamıyorlar. Türkiye'nin artan riski borçlanma vadelerini kısalttı, maliyetleri artırdı. 2016'nın sonunda şirketlerin en düşük seviyeye gerileyen kârlarının da kur farkına kapılıp gittiğini göreceğiz.

VATANDAŞIN BANKALARA BORCU 350 MİLYAR TL

Vatandaşın bankalara 350 milyar TL'den fazla borcu var. Borçların 165 milyar TL'si ihtiyaç kredilerinden oluşuyor. Bir o kadar konut kredisi borcu var. Asgari ücret 400 dolar etmiyor. Asgari ücretliler kendilerini kısmen talihli sayıyor. İşsizlik yüzde 12'ye yaklaştı. Her gün binlerce kişi sessiz sedasız işten atılıyor. Dolayısıyla hane halkının da vaziyeti şirketlerden farklı sayılmaz. Geçimini temin etmekte bile zorlanan halk doları rüyasında bile görmüyor ki nasıl bozduracak?

ALTINA GEÇELİM DEMEK KOLAY!

Kurdaki artışı durdurmak için Saray ve hükümet cenahının ikinci teklifi ise altın üzerinden ticarete geçilmesi. Ekonominin geldiği noktada kâğıt paranın yerini madenî hem de altına endekli veya altın karışımı paranın alması mümkün değil. Altın değerlendirildiği ne yapacaksınız? Piyasadan çekilen parayı nasıl geri getireceksiniz?

Amerika 1971'e kadar her 35 dolar için 1 ons altın tutuyordu. O tarihten beri böyle bir karşılık ayırmıyor. Amerika bile ekonomik gerekçelerle

Altın değerlendikçe ne yapacaksınız? Piyasadan çekilen parayı nasıl geri getireceksiniz?

altına dayalı bir para sisteminden (Bretton Woods) pes etti. Hadi altına döndünüz? Altını nereden bulacaksınız?

Türkiye'nin senelik altın imalatı 30 ton civarında. İthalatının en düşük olduğu sene bile bunun iki katı dışarıdan getiriliyor. Altının ons fiyatı tıpkı petrol ve diğer emtialardan olduğu gibi dolar. O halde dolar biriktirmekle dolarla ithal edilmiş altın biriktirmek arasında bir fark yok. Hangi yoldan gidilirse gidilsin menzil yine en önemli rezerv para olan dolara çıkıyor. İhracatı, ithalatı TL üzerinden yapabilecek gücümüz olsaydı bütün bu teklifleri tartışmanın mânâsı olurdu. Böyle olmadığına göre niye birbirimizi aldatıyoruz.

KÖPRÜ FİYATI TL'YE ENDEKSLİ OLSUN

Hükûmet dolarizasyondan rahatsız ise havalimanı, köprü ve otoyol, tüp geçit gibi projeleri dolara endekslemesin. İzmit Körfezi'nde Osman

Gazi Köprüsü'nden geçiş ücreti 40 dolar+KDV olarak alınmasın. Kamunun belirlediği fiyatlar da sadece TL geçerli olsun. Bir parantez açayım: TMSF'nin dolardan TL'ye geçişinin altında sinsi bir düşünce yatıyor. Zira el koydukları şirketlerin değerinin TL olarak eriyip gitmesini istiyorlar. Borsa İstanbul'un varlıklarını TL'ye çevirdiği de kuyruklu bir yalan. Birkaç milyon dolarlık varlığı çevirse ne olur çevirmesi ne olur.

İhracat ve turizm gelirlerini, doğrudan yabancı yatırımları artırmadan TL'nin dışarıdaki değerini yükseltemezsiniz. İçeride yüzde 8 kronik enflasyon (Euro bölgesinde yüzde 1) gösteriyor ki TL, Türkiye'de yaşayanlar için de hâlâ cazip değil. Hükûmetin OHAL kolaylığından vazgeçip biran evvel hukuk sistemini rayına oturtması elzem. Mülkiyet hakkını, teşebbüs hürriyetini hiçe sayan uygulamalara son verilmedikçe yatırımcı gelmez. AB ile kavga sürdükçe kavganın en fazla kaybedeni Türkiye olacak.

DOLARDAKİ ARTIŞA KARŞI NELER YAPILMALI?

- Kur artışının harici sebeplerini ortadan kaldıramayacağınıza göre yapabileceklerinize ağırlık verin.
- Yasama ve yargıyı hükûmete bağlayan Olağanüstü Hal'e son verin.
- Enflasyonu düşürün.
- Ekonominin risklerini azaltın.
- Yatırımcıya teminat verin.
- Gasp ettiğiniz şirketleri sahiplerine zararları karşılanarak iade edin.
- Kamunun belirlediği fiyatlar, ücretler ve tarifeleri dolara veya başka bir döviz cinsine endekslenmeyin.
- Merkez Bankası'na, üst kurullara müdahale etmekten vazgeçin ki serbest piyasa yeni denge noktasında istikrara kavuşsun.
- En önemlisi ekonomi adına konuşanların ortak ve rasyonel bir dil kullanmalarını temin edin.

TARIK TOROS

TarikToros@Tr724.com | @TarikToros

TÜM ZAMANLARIN GAZETECİLİK VAHŞETİ

İspanya'da Franco diktatörlüğü İkinci Dünya Savaşı ile başlar, 1975'te Franco'nun yaşlanması, ekonomik krizin de tetiklemesiyle biter. Anayasa yoktur, demokrasi yoktur, rejim tek elde toplanmıştır, basın mutlak kontrol altındadır, toplantı gösteri hakkı vesaire doğal olarak yasaktır. Franco öldükten sonra kral olan Juan Carlos, yetkilerini demokrasiye dönmek için kullanmasa, iç kargaşa belki daha uzun sürecektir ama neyse ki birkaç yıl içinde yeni anayasanın kabulü ile İspanya toparlar. Toparlarken de doğal olarak geçmişle hesaplaşma gündeme gelir. Sonra bakarlara ki, tartışmalar tekrar iç savaş çıkaracak, vazgeçerler. Derler ki, "ne yaşandıysa yaşandı, geride bırakalım, sünger çekelim."

Niye anlattım, halimiz bu da ondan.

-Sanki şu gün mükemmel bir yargımız varmış gibi, eski HSYK seçimleri filan kritik ediliyor.

-Sanki şu gün mahkemeler şahane çalışıyormuş gibi, önceki mahkeme kararları eleştiriliyor.

-Sanki şu gün kumpasın daniskası yokmuş gibi önceki kumpaslar üzerinde tepeniliyor.

-Sanki şu gün şüphelilerden ve avukatla-

rından gizlenen tüm ayrıntılar doğrudan basına servis edilmiyormuş gibi, önceki sızıntılar konuşuluyor.

-Sanki şu gün bırak gazeteciliği, atılan eleştirel tweet'ten dahi tutuklamalar yokmuş gibi önceki "gazetecilikten tutuklanmadılar" manşetleri yerden yere vuruluyor.

Neyin hesabını görüyoruz?

Hoş, kime ne anlatmaya çalışıyoruz ki!

Muhataplarınız iyiniyetli mi ki?

Adamların damadının, beyefendinin damadı ile mailleşmeleri çarşaf çarşaf ortada, utanmadan hiçbir şey yokmuş gibi gazetelerinde sağa sola ayar veriyorlar. Kapalı kapılar ardında dilenmeyen özür kalmamış, sözümona geçmişin hesabını soruyorlar. Patronları Saray'da o mahcup tuhaf fotoğraf karesine girmiş, aleme ahkam kesiyorlar. Sonra sıkılmadan, "Bunlar iktidarla kol kolaydı" diye yazıyorlar. Veleve ki öyleydi, peki sizin en az dört-beş senedir kucak kucağa durumunuzu nereye koyacağız? **Zalimlikte tüm zamanların "gazetecilik" vahşetine imza atılıyor, göz göre göre.**

Onun için, geçeceksin bunları. Yarın sular çekilince, uzaydan ülkeye yeni insanlar inmeyecek; sen, ben, bizim oğlan olacak. İlk taşı masum olan atsın misali, kimseyi diri diri gömmeden herkes üstünü başını silkeleyip öyle yola devam edecek, başka yolu yok. Evrensel kural bu. Sağa sola çemkirmeden önce herkes kendi günahıyla yüzleşecek, önceki hatalar tekrarlanmayacak, vesselam.

Mazlum mesajlarına, Ankara'da tutuklu bir öğretmenin açık görüşte yaşadıkları ile devam edelim:

ÜÇ DAL PAPATYA!

Geçen açık görüş günü bir sıkıntı oldu. Salona girdiğimde ailemin morali ciddi bozuktu. Salondakilerin de moralleri bozuk. Hayırdır inşallah dedim içimden. Boş bir masaya geçtik ailemle. Çocuklarım, eşim, babam, annem, kardeşim geldiler. “Hayırdır” dedim, “Neden bozuk moraliniz?” Bir şey yok, dediler. Halbuki yüz ifadeleri öyle demiyordu.

Beş dakika sonra bir infaz koruma memuru elinde papatya ile geldi ve kucağımda oturan 3 yaşındaki kızıma verdi. “Güzel kız bak getirdim, ağlama tamam mı” dedi. Ailem de bu durum üzerine, moral bozucu olayı anlatmaya mecbur kaldı.

“TEHLİKELİ, ZARARLI, YASAK!”

Cezaevi girişinde küçük kızım, duvarların yanında biten kır papatyasından koparmış. “Babama götüreceğim bunları” demiş. Açık görüş olduğundan normal üst aramanın dışında, çok daha detaylı bir arama yapılıyor. İç çamaşırına kadar ziyaretçiler aranıyor. Aramalar bittikten sonra ailem artık salon girişine yönelmişken hadise yaşanıyor. Bayan infaz koruma memuru küçük kızımın elindeki papatya ile girmesine izin vermiyor. “Tehlikeli, zararlı, yasak” diyor. Eşim, babam itiraz ediyor. “Babasına götüreceksin, ne zararı olabilir” diyorlar. Bayan memur diretiyor, tartışma çıkıyor, sonra papatyaları kızımın elinden zorla alıp çöpe atıyor.

“ALLAH SANA SORAR!”

Kızım öyle feryat edip ağlamış ki hem oradaki ziyaretçi aileler hem de vicdan sahibi memurlar, askerler üzülmüş. Bazı infaz koruma memurları bayan memura sitem etmişler, “ne olacak sanki” demişler. Hatta ziyaretçi bir kadın, o memurun yanına gidip “Utanın” demiş, “Allah bunun vebalini sana sorar.” Üç dal değersiz, zararsız, yürürken üstüne bastığımız papatya. Meğer sen ne kadar tehlikeliymişsin! Fakat küçük kızım için o kadar değerli ki anlatamam. Babasına hediye edecek, onu ne kadar sevdiğini o çiçeklerle anlatacak.

BELKİ DE RİSKE GİRDİ

Bir infaz koruma memuru belli ki durumu içine sindirememiş, cezaevi dışına çıkıp aynı papatyalardan bulmuş, koparmış. İçeri görüş salonuna kadar bize getirdi. Belki de riske girdi, bilmiyorum. Ama vicdanının sesini dinlemiş, insani değerleri düşünmüş ve günahsız kızımı sevindirmişti. Allah razı olsun. Şartlar zor olsa da Rabbimize sarılmaya, hemdem olmaya, ümit içinde beklemeye devam inşallah.

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

Hofer kaybetti, AVRUPA RAHATLADI

Göçmen, mülteci ve AB karşıtı aşırı sağcı Avusturya Özgürlükçü Partisi adayı Norbert Hofer'in kazanması halinde Avrupa'yı sıkıntılı günler beklemiş olacaktı.

Cumhurbaşkanlığı makamının birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Avusturya'da da sembolik bir anlamı var. Ancak Avusturya'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi tarihi bir öneme haizdi. Çünkü, seçimlerde yarışan iki adaydan biri aşırı sağcı Avusturya Özgürlükçü Partisi adayı Norbert Hofer'di. Göçmen, mülteci ve AB karşıtı Hofer'in kazanması halinde Avrupa'yı sıkıntılı günler beklemiş olacaktı.

Nisan ayında yapılan Avusturya cumhurbaşkanlığı seçimine katılan 5 adaydan hiçbiri salt çoğunluğu sağlayamadı. Ancak seçimin en büyük sürprizi ilk turdan yüzde 35 oy oranıyla aşırı sağcı Avusturya Özgürlükçü Partisi adayı Norbett Hofer'in birinci çıkmasıydı. İkinci sırada yüzde 21,3 oy oranıyla Yeşiller Partisi'nin adayı Alexander Van der Bellen yer aldı. İki aday Mayıs ayında ikinci tur için yeniden sandıkta kozlarını paylaştı. Hofer, 22 Mayıs'taki ikinci turda yüzde 49,7'lik oy oranına ulaşmış, galibiyeti yüzde 50,3'lük destek alan rakibi Van der Bellen'e kaptırmıştı. İki aday arasındaki oy farkı yaklaşık 31 bindi. Ancak Norbert Hofer, birçok seçim bölgesinde usulsüzlükler olduğu yönünde itirazda bulunmuş, Anayasa Mahkemesi, Temmuz ayının başında ülke genelinde oy sayımındaki hatalar nedeniyle cumhurbaşkanlığı seçiminin yinelenme-

sini kararlaştırmıştı. Önce 2 Ekim'de yapılacak olan seçim mektupla oy için kullanılacak zarflardaki sorun nedeniyle daha sonra 4 Aralık tarihine ertelenmişti.

MÜLTECİLER SEÇİM MALZEMESİ OLDU

Hofer, seçimlere 'Önce Avusturya' sloganıyla katılırken, bol bol mültecileri seçim malzemesi yaptı. 45 yaşındaki uçak mühendisi Norbert Hofer, mülteci krizinin üstesinden Avusturya'nın değerlerine ve kültürüne sahip çıkılarak geleceğini savunuyordu. Yani, ülkenin kapılarını mülteciye kapatmaktı çözüm. Hofer, seçimi kazanıp 2. Dünya Savaşı'ndan sonra bir batı Avrupa ülkesinde cumhurbaşkanlığı makamına oturan ilk aşırı sağcı lider olmak istiyordu.

Rakibi 72 yaşındaki Yeşiller Partisi eski başkanı Alexander Van der Bellen, AB ve göçmen dostu olarak tanımlanıyordu. 6,4 milyon seçmenin yer aldığı Avusturya'da yenilen cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turunda oyların yüzde 53,3'ünü alan Van der

Bellen ülkenin yeni cumhurbaşkanı olurken, rakibi Hofer seçim sonuçlarına itiraz etmeyeceğini belirtip, yenilgiyi kabul etti. Avusturya cumhurbaşkanlığı seçimleri sonuçları tüm Avrupa'ya rahat bir nefes aldırdı. Avusturya'da cumhurbaşkanlığı makamı sembolik olmasına karşılık özel durumlarda meclisi fesh edip, seçime götürme hakkına sahip. Yine Cumhurbaşkanı'nın başbakanı atama ve azletme ile gerekçe göstermesizin hükümeti görevden alma yetkisi bulunuyor. Ancak bu yetkiyi şuana kadar hiçbir cumhurbaşkanı kullanmadı.

AVUSTURYA'DAKİ SEÇİM NEDEN ÖNEMLİYDİ?

Peki Avusturya cumhurbaşkanlığı seçimleri neden önemliydi? Önümüzdeki yıl Fransa, Hollanda ve Almanya'da parlamento seçimleri olacak. Aşırı sağın Avusturya'da kazanacağı seçim bu ülkelerdeki aşırı sağ partilerde doping etkisi yapacaktı. 10-15 yıl öncesine kadar Avrupa'da marjinal oyları temsil eden aşırı sağ partiler, birçok ülkede son yıllarda meclis aritmetiğini değiştirecek bir güce ulaştı. Aşırı sağ artık sadece meclislerde güçlü olarak temsil edilmekle kalmıyor, sandalyesi sayısı olarak ilk 3'te yer alarak ülkenin karar mekanizmasını doğrudan etkiliyor. Aşırı sağın Avrupa'da ilk önemli zaferin yine Avusturya'da gerçekleşmişti. 1999 seçimlerinde Özgürlükçü Parti oyların yüzde 27'sini alıp, koalisyonun bir parçası olmuştu.

Avusturya'daki seçim ABD'de başkanlığa Donald Trump'un seçilmesinin Avrupa'daki popülizme etkisini ölçme adına da önemliydi. ABD seçmeni popülizme prim verirken, benzer durum kıta Avrupası için geçerli olacak mıydı? Bunun ilk testi Avusturya'da yapıldı. Seçim kampanyası sırasında halktaki fakir düşme endişesi, mülteci krizi, Avrupa Birliği'nin genişletilmesi ve tasarruf politikası gibi konuların öne çıkması Trump benzeri bir zaferin Avusturya için uzak olmadığını gösteriyordu. Bu durumda ister istemez tüm AB başkentlerinde endişe kaynağı

Önümüzdeki yıl Fransa, Hollanda ve Almanya'da parlamento seçimleri olacak. Aşırı sağın Avusturya'da kazanacağı seçim bu ülkelerdeki aşırı sağ partilerde doping etkisi yapacaktı.

Avusturya'daki seçim ABD'de başkanlığa Donald Trump'un seçilmesinin Avrupa'daki popülizme etkisini ölçme adına da önemliydi.

Van der Bellen'in zaferi Berlin, Paris, Amsterdam gibi önümüzdeki yıl seçim yapılacak ülkelerin başkentlerinde iktidarlara rahat nefes aldırdı.

oluyordu. Ancak korkulan olmadı Avusturya seçmeni popülizmi değil akl-ı selimi tercih etti. Van der Bellen'in zaferi Berlin, Paris, Amsterdam gibi önümüzdeki yıl seçim yapılacak ülkelerin başkentlerinde iktidarlara rahat nefes aldırdı.

Alman Sosyal Demokrat Partisi'nden Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier Avusturya cumhurbaşkanlığı seçimini sağduyunun zaferi olarak, Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande Avusturyalıların 'Avrupa ve açıklık' için oy kullandıklarını, Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz 'milliyetçilik ve Avrupa aleyhtarı popülizmin yenilgiye uğratıldığını', AB Konsey Başkanı Donald Tusk 'Avrupa'nın birliğinin korunması açısından önemli bir sonuç alındığını', Yunanistan Başbakanı Alexis Tsipras ise 'seçimin sağ yükseliş tehdidi altındaki Avrupa'ya hareketlilik kazandıracağını' söyledi. Kısaca Avrupa bu sonuçla şimdilik rahat bir nefes aldı. Zira tehlike henüz geçmedi. Önümüzdeki yıl Fransa, Almanya ve Hollanda'da yapılacak seçimlerde aşırı sağın kazanacağı zafer Avrupa için kabus demek. Ancak Avusturya seçimlerinden sonra moral üstünlüğü şuan merkez partilerde.

AKİF UMUT AVAZ

aUmutAvaz@Tr724.com

Eskiden zenginin malı züğürdün çenesini yorardı. Görülen o ki, şimdilerde aklını da aldı. Erdoğan'ın kitleselel efsunu sayesinde züğürtler zenginin malını kendi malları sanacak kadar ahmaklaştırıldı.

Yaşadığımız gibi ölüyor, öldüğümüz gibi yaşıyoruz

Nobel ödüllü Fransız yazar Albert Camus “Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, o ülkede insanların nasıl öldüğüne bakın,” derken şüphesiz ki ironi yapmıyordu. Çünkü bir ülkede insanların nasıl öldükleri nasıl yaşadıklarına, nasıl yönetildiklerine, neyi neye tercih ettiklerine, neler yaptıklarına ve nelere maruz kaldıklarına dair de güçlü fikirler verir.

Adana’da cayır cayır yakılan kız çocukları, Şirvan’da canlı canlı gömüldükleri madende iş makinaları kadar kıymet görmeyip cansız bedenleri 18 gündür çıkarılmayı bekleyen maddenciler, hergün ülke içinden veya dışından gelen yoksul çocukların şehit ve “etkisiz hale getirildi” haberleri, kitleselel gözaltılar, keyfi tutuklamalar, gözaltında veya hapiste işkence altında ölümler, infazlar, intiharlar...

Nasıl öldüğümüz, ne olduğumuza ve nasıl yaşadığımızı dair fikirler verir de nasıl yaşadığımız nasıl öleceğimize dair fikir vermez mi hiç? Erdoğan rejiminin neredeyse tamamını yönettiği güdümlü medya üzerinden 7/24 tekrarladığı yalanlardan yakamızı kurtarıp gerçekler tablosuna baktığımızda 80 milyonu bekleyen akıbet için kaygı ve keder duymamak imkansız. Maalesef endişe ve hüznün verici de olsa gerçekleri konuşmaktan kaçınamayız.

ÜÇ BEŞ HAVUZ YAMYAMINA PEŞKEŞLE ÇIKAMAYIZ

Zaten yıllardır yalan rüzgarlarıyla şişirilen hayal yelkenlilerinin acı gerçeklik kıyılarına vurduğu günlerden geçiyoruz. İstatistiki yalanlardan oluşan pembe ekonomik tablolarla bezenmiş propagandalarla ve palavradan “büyük dev-

“büyük devlet” heyheylenmeleriyle kandırılan milyonlar, ekonominin çöküşü ve TL’nin sefaleti sayesinde belki de ilk kez kesif bir efsundan uyanmanın eşiğinde.

let” heyheylenmeleriyle kandırılan milyonlar, ekonominin çöküşü ve TL’nin sefaleti sayesinde belki de ilk kez kesif bir efsundan uyanmanın eşiğinde. Hiçbir ahlaki ve insani kaygı gütmeden, haram-helal demeden, hak-hukuk dinlemeden şirketlere el koyma, farklı çıkan en ufak sesi bile anında yok etme, özel mülkleri gaspetme, en yerli ve en başarılı sermayenin ocağına kibrit suyu dökme, en dürüst işadamlarına kelepçe taktırıp hapsilere attırma neticesinde Türkiye’nin teammüden sokulduğu bu çıkmazdan, kamu imkanlarının üç beş havuz yamyamına peşkeş çekilmesiyle de artık çıkılacak gibi görünmüyor.

Oysa, kolayca kandırılan kitlelere sunulan pembe dünyanın bir yalandan ve aldatmacedan ibaret olduğunu güvenilir bütün endeksler ve göstergeler apaçık ortaya koyuyordu. Nasıl yaşadığımızla birlikte nasıl bir ölümü hak ettiğimize dair mukayeseli göstergeler tabii ki içinizi karartabilir. Ama gerçekler acıdır ve millet bu acı gerçekleri görmek istemediği içindir ki bugün cebindeki üç kuruşunun pula dönmesinin paniğini yaşıyor.

BU TAKSİMİ KURT YAPMAZ, KUZULARA ŞAH OLSA...

Nüfusun en zengin % 1'inin
milli servetten aldığı pay

2002'de % 39,4

2014'de % 54,3

Halkın % 99'una sadece % 45,7

En zengin % 10'luk kesim ile en
fakir % 10'luk kesim arasında ki
servet farkı

Türkiye'de 15,2 kat

OECD ortalaması 9,6 kat

Gelelim yalanlarla kuşatılmış ülkemizde nasıl yaşadığımız gerçeğine. Eskiden zenginin malı züğürdün çenesini yorardı. Görülen o ki, şimdilerde aklını da aldı. Erdoğan'ın kitlesel efsunu sayesinde züğürtler zenginin malını kendi malları sanacak kadar ahmaklaştırıldı. Zenginler daha da zenginleştirildikçe yoksullara zenginleştikleri yalanı pompalandı. Adeta bir mucize gerçekleşti ve yalana dayalı propaganda hayatın çıplak gerçeklerine galip geldi. Aslında yoksulluk içinde kıvranan kitleler sanal bir zenginlik duygusuyla bugüne kadar tatmin oldu. Kişi başına düşen gelir 10.400 dolar denildiğinde sanki bu para kendi cebine giriyormuş sandı. Dönüp de “**4 kişilik ailemin hak ettiği 41.200 doların esamisi nerede?**” diye sormayı bile akledemedi.

Gelir uçurumu ve sosyal adaletsizlikten her zaman muzdarip olan Türkiye'nin, bu konuda en ölümcül noktaya AKP ve Erdoğan yönetimi altında geldiğini göremedi. Görmek istemedi. Hatırlayın, 2002'de nüfusun en zengin yüzde 1'inin milli servetten aldığı pay yüzde 39,4 iken, bu oran 2014'te çoktan yüzde 54,3'e çıkmıştı bile. Türkiye'nin tüm zenginliğini, çoğu “**boyuna posuna endamına aşık**” yandaşı haline gelen, bir avuç zengine peşkeş çeken Erdoğan, halkın yüzde 99'una ise milli servetin sadece yüzde 45,7'sini layık gördü.

Gelir dağılımındaki uçurumu toplumun en zengin yüzde 10'luk kesimi ile en fakir yüzde 10'luk kesimi arasında mukayeseye vurduğumuzda ise fecaat daha da katlanıyor. Erdoğan rejimi, bu açıdan Türkiye'yi OECD ülkeleri arasında en berbat üç ülke arasına sokmuş durumda. OECD'nin gelir adaletsizliği raporuna göre,

ASGARI ÜCRET

Lüksemburg	1.801 euro
Belçika	1.472 euro
Hollanda	1.456 euro
Fransa	1.426 euro
İngiltere	1.244 euro
ABD	998 euro
İspanya	748 euro
Yunanistan	684 euro
Türkiye	346 euro

Türkiye Avrupa'da ilk sırada, dünyada ise Meksika ve Şili'den sonra 3. sırada yer alıyor. Daha somut konuşacak olursak, Türkiye'deki en zengin yüzde 10'luk kesimin en fakir yüzde 10'dan 15,2 kat daha fazla serveti bulunuyor. Oysa OECD ortalaması 9.6 kat seviyesinde. Yine OECD verilerine göre, 0-17 yaş grubunda yüzde 28.4'lük oranıyla Türkiye çocuk yoksulluğunda dünya birincisi konumunda.

ZENGİNE KEPÇEYLE, FAKİRE KAŞIKLA...

Kaldı ki, OECD'nin Türkiye değerlendirmesinin Erdoğan rejiminin bir manüplasyon aracına dönüştürdüğü TÜİK verilerine dayandığını bir yerlere not etmek gerekiyor. Bununla birlikte Credit Suisse'in 2014 yılı Küresel Refah Raporu OECD verilerini teyit ediyor. Bankanın ülkelerdeki en zengin yüzde 10'luk kesimin servetinde 2000-2014 yılları arasında yaşanan değişimi gösterdiği bir endekste yüzde 84.8 ile zirvede bulunan Rusya'yı Türkiye takip ediyor. Türkiye, “**en yüksek servet adaletsizliği**” olan ülkeler kategorisinde 2. sırada yer alıyor. Yüzde 10'luk kesimin servetinin son 14 yılda “**en hızlı**” yükseldiği 8 ülke arasında ise Türkiye yüzde 21 artışla 3. sırada yer alıyor.

Yandaş zenginlerin servetine servet katan Erdoğan'ın, paradoksal şekilde, en geniş destekçi kitlelerini oluşturan asgari ücretli kesimin eline geçen parayı diğer ülkelerle mukayese ettiğimizde gelir dağılımındaki uçurumun vehametini daha da net görebiliriz. Asgari ücretli bir çalışan maaş olarak Lüksemburg'ta 1.801 euro, Belçika'da 1.472 euro, Hollanda'da 1.456 euro, Fransa'da 1.426 euro, İngiltere'de 1.244 euro, ABD'de 998 euro, “ekonomileri battı” de-

nilen İspanya'da 748 euro ve Yunanistan'da 684 euro alırken, Erdoğan rejiminin yakın zamana kadar ekonomik başarılarını ve gücünü öve öve bitiremediği Türkiye'de sadece ve sadece 346 euro alabiliyor.

NASIL YAŞADIKLARINI DEĞİL AMA NASIL ÖLDÜKLERİNİ BİLİYORUZ

30 günlük emekleri karşılığında aldıkları bu parayla asgari ücretli işçilerin nasıl yaşadıklarını ve ay sonunu nasıl getirdiklerine aklımız er-mese de, o kadcarcık para için berbat koşullarda çalışırken hayatlarını nasıl yitirdiklerini hepimiz biliyoruz. Yaşam kalitesi ve sosyal adalet-te son sıralarda gelen Türkiye'nin işçi ölümlerinde şampiyon olması, kabul etmeliyiz ki, kendi içerisinde bir tutarlılık arz ediyor. 2015 yılında en az 1.730 işçinin iş kazalarında/cinayetlerinde hayatını yitirdiği Türkiye'de, çok yönlü emek sömürsü insanların canına kasteder boyuta ulaşmış durumda. Denetimden azade yandaş firmalarda işçi ölümlerinin daha çok yaşandığını bilmem belirtmeye gerek var mı?

İş kazaları ve işçi ölümünde El Salvador ve Cezayir'in ardından dünyada 3., Avrupa'da ise 1. olan Türkiye'de, Erdoğan'ın KHK'lerle ülkeyi yönetmeye başladığı OHAL koşullarında bu ölümler katlanarak artmaya devam ediyor. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin verilerine göre, OHAL'in ilan edildiği 21 Temmuz'dan bu yana iş cinayetleri arttı. Daha önce ortalama 153 iş cinayeti yaşanırken denetimsizliğin ve keyfiliğin zirve yaptığı OHAL'de ayda ortalama 171 iş cinayeti tespit edildi. OHAL altında 20 Ekim'e kadar geçen sürede ölen işçi sayısı 513'ü buldu.

Nasıl yaşadığımıza ve ne olduğumuza dair bir başka gösterge de hiç şüphesiz ki trafik kazaları. Tahmin edebileceğiniz gibi Türkiye, dünyada meydana gelen trafik kazası kaynaklı ölümlerin en az yarısının gerçekleştiği 10 ülke arasında yer alıyor. Türkiye'de her yıl trafik kazalarında yaklaşık 10 bin insan hayatını kaybediyor. Yaklaşık 200 bin insan yaralanıyor.

NE KADAR HAK VE ÖZGÜRLÜK O KADAR BARIŞ VE HUZUR

Hak ve özgürlüklerin kaale alınmadığı, insana insan olarak saygı duyulmadığı, özellikle yoksul kesimlerin ne şahsiyetlerine ne de hayatlarına kıymet verildiği Türkiye gibi dikta altında yaşayan bir ülkede ölmek belki sudan ucuz ama huzur içinde yaşamak, mutlu olmak ve mutlu kalmak haliyle zor. Bu yüzdendir ki, ABD merkezli Ekonomi ve Barış Enstitüsü isimli kuruluşun güvenlik ve huzur açısından 163 ülkeyi ele aldığı 2016 Küresel Barış Endeksi'nde Türkiye ancak 145. sırada kendisine yer bulabildi. Çeşitli kıstaslara göre 1.192 puanla İzlanda endekste 1. olurken, 3606 puanla Suriye sonuncu sırada yer aldı. 2015 yılı sıralamasında 138. olan Türkiye ise 7 basamak gerileyerek bu yıl 2710 puan alabildi.

Erdoğan rejiminin gün be gün daha da pekiştiği Türkiye'nin yaşam kalitesindeki düşüş de istikrarlı bir şekilde kötüleşiyor. BM Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yayımlanan "2015 İnsani Gelişim Raporu"nda Türkiye, 187 ülke arasında 3 sıra gerileyerek 72. sırada yer aldı. Yaşam Kalitesi açısından ise Türkiye dünyada ancak 52. sırada yer bulabildi. İlk üçte sırasıyla Finlandiya, İsviçre ve İsveç'in olduğu listede Küba bile 50. sırada yer alıyor.

Bazı hesaplamalara göre ekonomisi en büyük ilk 20'nin gerisine düşen Türkiye'nin Küresel Refah Endeksi'ndeki yeri de kelimenin tam anlamıyla içler acısı. Başlıca kriterler olarak ekonomi, sağlık, eğitim ve özgürlük verilerinin kullanıldığı bu listede Norveç 6 yıldır birinciliğini korurken, Gürcistan 80., Arnavutluk 84. sırada yer aldı. Türkiye ise kendisine ancak 86. sırada yer bulabildi.

BUGÜNKÜ DURUM ÇOK DAHA KÖTÜ...

İlk kez 2014 yılında yayınlanan 132 ülkenin ana-

liz edildiği 'Toplumsal İlerleme Endeksi'nde (Social Progress Index) ise Türkiye 64. sırada yer alıyor. Yeni Zelanda'nın 1. sırada yer aldığı endekste kriter olarak temel insani ihtiyaçlar (beslenme, tıbbi bakım, barınma, kişisel güvenlik), refah (sürdürülebilir ekosistem, bilgiye ve internete ulaşım, sağlık, iletişim özgürlüğü) ile hoşgörü ve fırsatlar (bireysel hak ve özgürlükler, eğitime katılım, dini, etnik, cinsel hoşgörü) kullanıldı. Endekse göre Türkiye, refah ile hoşgörü ve fırsatlar başlıklarında daha berbat bir performansa sahip. Türkiye refah konusunda 82'inci, hoşgörü ve fırsatlar konusunda 77'inci sırada yer alıyor. Demokrasisi tükenmiş, hukuk devleti bitmiş, her türlü hak ve özgürlükleri yok edilmiş dört dörtlük bir dikta rejimine dönüşen Türkiye'nin bu endekste bugün kendisine hangi sırada yer bulabileceği ise merak konusu.

OECD'nin 34 üyesindeki hayat kalitesini değerlendiren 2014 Yaşam Kalitesi raporunda da Türkiye 'en zor yaşanılacak ülkeler' arasına girmişti. Eğitimde sonuncu sırada yer alan Türkiye hizmetlere erişimde 33., iş imkanları açısından 32., çevre duyarlılığı açısından 31., gelir düzeyi açısından 26., sağlık açısından 31., güvenlik açısından 3., barınma bakımında 32. sırada yer almıştı. Yine OECD'nin bugüne kadar gerçekleştirdiği en kapsamlı küresel eğitim araştırmasında Türkiye, ilk 5 sırayı Asya ülkelerinin aldığı 76 ülke arasında ancak 41. sırada yer bulabilmişti.

YOBAZLAŞMA, YOZLAŞMA KISKACINDA KADIN OLMAK

İnsan haysiyetine yakışır bir şekilde yaşamının her geçen gün daha da güçleştiği Türkiye'de kadınların durumu çok daha feci. Her türlü yobazlığın ve yozlaşmanın alıp başını gittiği berbat bir ortamda en kırılgan olanlar çocuklar ile kadınlar. Kadınlar bu berbat ortamdaki fazlasıyla pay aldıkları için Türkiye, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde (TCEE) derecelendirilen 155 ülke arasında 71. sırada geliyor. Sadece kadınların Meclis'teki yüzde 14,7'lik temsil oranı bile aslında başka söze hacet bırakmıyor. Ancak endekse göre, yetişkin kadınlar arasında en az orta öğrenim görmüş olanların oranı yüzde 39 iken, bu oran erkeklerde yüzde 60 olarak göze çarpıyor. Kadınların iş gücü piyasa-

sına katılımı yüzde 29,4 iken, erkeklerin katılım oranı yüzde 70,8 oranında seyrediyor.

Dünya Ekonomik Forumu ise, aynı konuda Türkiye'yi 142 ülke arasında 125. sıraya yerleştiriyor. Forum'un Cinsiyet Eşitliği Raporu'na göre, Türkiye son 10 yılda 20 basamak geriledi. Mevcut durumda dünyada tam 124 ülkede kadınlar Türkiye'den daha fazla hakka sahip. Nasıl olmasın ki? Türkiye'de sadece 2002-2015 yılları arasında 5.406 kadın cinayete kurban gitti. Yaşamının herhangi bir döneminde cinsel şiddete maruz kalan kadınların oranı ise yüzde 15'i aştı.

SEN KENDİNİ BİLMEZSİN, YA NİCE BÖBÜRLENMEKTİR

Öte yandan, Türkiye'de kadınların istihdama katılım oranı yüzde 26,6 seviyesinde. Erdoğan ve avanelerinin son zamanlarda "çöküyor" palavrası eşliğinde hedefe koydukları 28 üyeli AB'de ise kadın istihdam ortalaması yüzde 62. Yine Dünya Ekonomik Forumu raporuna göre Türkiye, kadınların ekonomik aktiviteye katılımı ve fırsat eşitliği bakımından 142 ülke arasında 132. sıradayken, işgücüne katılımında 128., eğitim fırsatları bakımından 105., satınalma gücü paritesi bakımından 126. sırada. Yani Türkiye'de kadınlar Nijerya'dan bile daha düşük standartlara mecbur bırakılıyor.

Koca Yunus boşuna mı "İlim ilim bilmektir / İlim kendin bilmektir / Sen kendini bilmezsin / Ya nice okumaktır" demiş. Kendimize dair acı gerçeklerin çok az bir kısmını işte yazdık buraya. İster bu gerçekleri okur, anlar, kendimizi bilir, kendimize geliriz. İster bir diktatörün mütemadiyen tekrarlanan kof palavralarının peşinde koskoca ülkeyle birlikte kendi ömrümüzü de bitirir, tıpkı sefilane yaşadığımız gibi sefilane ölürüz... Tamamen bize kalmış.

TARIK ÇETİN

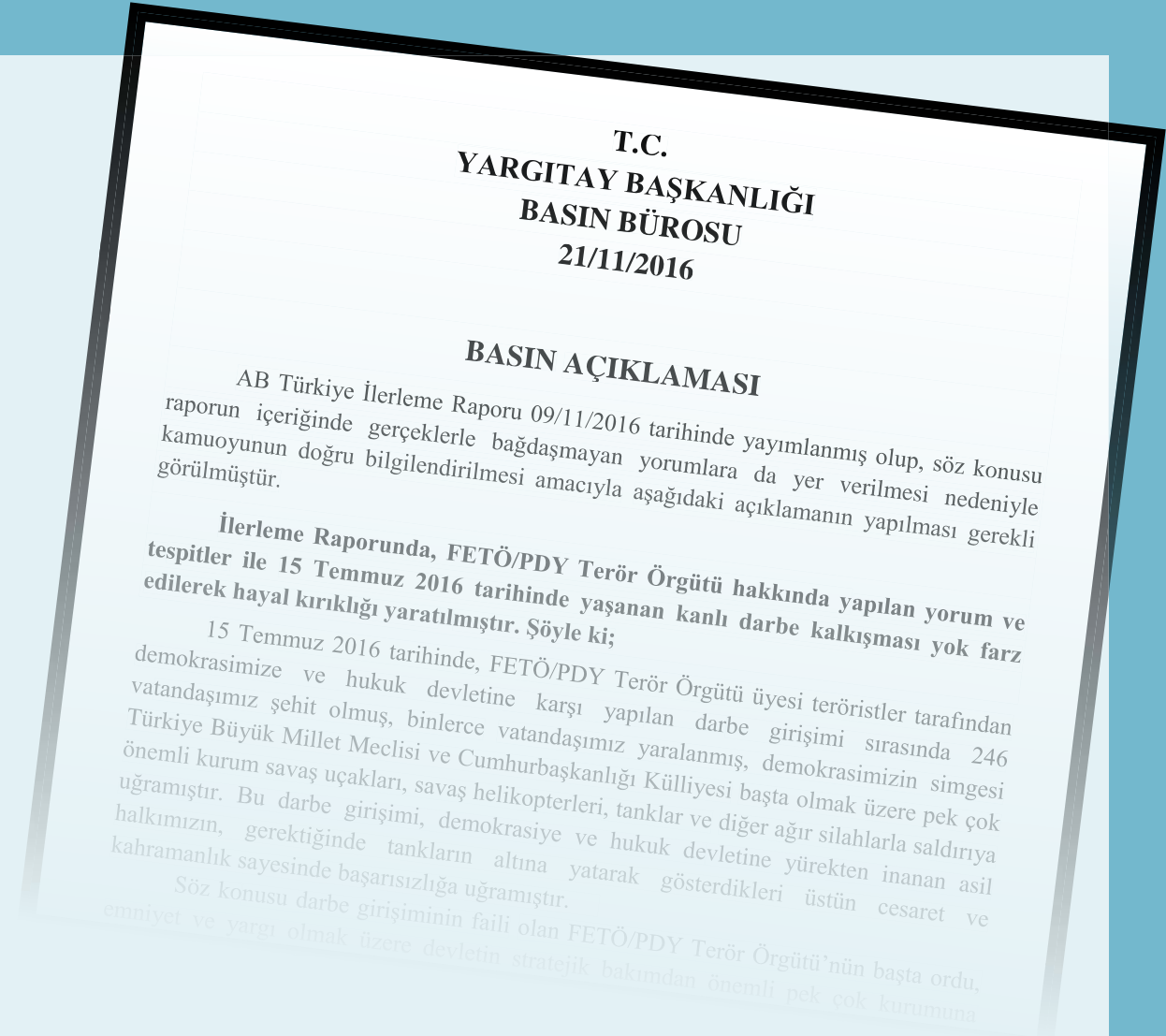
Hukukçu

Yüksek Yargı kararını verdi:

Bilmiyorum ama PARALEL YAPI YAPTI

09 Kasım 2016 günü yayınlanan AB Türkiye İlerleme Raporu, iktidarın yanı sıra, yürütmeye bağlı bir çizgide faaliyetlerine devam ettiği gözlenen Yargıtay'ın da hoşuna gitmemiş anlaşılır. Yargıtay Başkanlığı, 21 Kasım'da yayınladığı basın açıklamasında, başta “temel insan hakları”, “demokrasi”, “hukukun üstünlüğü” ve “yargı bağımsızlığı” olmak üzere çeşitli konularda Türkiye'ye yönelik ciddi eleştiriler getiren söz konusu raporun içeriğinde gerçeklerle bağdaşmayan yorumlara yer verildiğini ileri sürerek “kamuoyunu doğru bilgilendirmek” amacıyla açıklamalarda bulundu. Ancak “merdi kıpti şecaat arz ederken sirkatin söyler” misali, Avrupa'ya haddini bildireyim derken, yeni hukuk cinayetlerine imza atmaları, bir hukuk adamına yakışmayacak tarzda iktidar ile söylem birliği içerisinde masumiyet karinesini ve hukukun temel ilkelerini hiçe saymaları, eleştirdikleri raporun ne derece yerinde tespitler içerdiğini gözler önüne seriyor aslında.

Yargıtay Başkanlığı, 15 Temmuz olayını “FETÖ/PDY Terör Örgütü üyesi teröristler tarafından demokrasimize ve hukuk devletine karşı yapılan darbe girişimi” olarak niteliyor. Yargının en tepesindeki kurum bir cümle içerisinde birden fazla hukuk cinayeti işlemekten kendisini alamamış. Bir hukuk adamının iddialara, soyut söylemlere ve ön yargılara göre konuşma lüksü olabilir mi? Böyle bir konuda konuşan, topluma mesaj veren bir hukuk adamı belgelere dayanmak

zorunda değil midir? İddia konusu “FETÖ/PDY Terör Örgütü” hakkında kesinleşmiş bir yargı kararı var da, bizim mi haberimiz olmadı? Peki 15 Temmuz'un failinin, hakkında yargı kararı olmayan bu “örgüt” olduğuna hangi ara karar verdiniz, ne zaman yargılama yaptınız ve ne zaman kesin karara ulaştınız? Bir terör örgütünden söz edebilmek için o örgütün kesinleşmiş yargı kararı ile terör örgütü olarak kabul edilmesi gerektiğini bilmiyor olamazsınız.

Yargıtay Başkanlığı bununla da yetinmiyor ve basın açıklamasının devamında bakın ne diyor: “...FETÖ/PDY terör örgütü tarafından sahte belge ve dijital delil üretilmesi, gizli tanıklık, yasa dışı dinleme ve teknik takip gibi koruma tedbirleri aracılığıyla bir kısım hâkimlerin ve Cumhuriyet savcılarının hukuku bir silah gibi kullandıkları, diğer güçlü delillerin yanı sıra bu örgüte mensup hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yazılı, görsel ve sosyal medyada da kolaylıkla ulaşılabilecek itiraflarından açıkça anlaşılmaktadır.”

Hukuk cinayeti demek yeterli olmuyor artık, çünkü ard arda seri cinayetler söz konusu. Bahsettiğiniz bütün bu konularda elinizde kesinleşmiş bir yargı kararı olmadığı halde konunuzun gereklerini de hiçe sayarak nasıl bu kadar emin konuşabiliyorsunuz? “Örgüte mensup hakim ve Cumhuriyet savcıları” öyle mi? Kim onlar, örgüt mensubu olduklarına hangi mahkeme karar verdi, neye dayanarak bunu

söyleyebiliyorsunuz? Yargılama süzgecin-den geçmemiş ve mahkemede ikrar edil-memiş “itiraf” adı altındaki beyanlara ke-sin hüküm nazarıyla bakmanız ise yine ayrı bir hukuk cinayeti. Hakim ve savcıların, iti-rafçı olmaları için hücreye konulup tecrit edildikleri, OHAL var denilip yakınlarıyla ve avukatlarıyla görüşülmedikleri, kalem/kağıttan yiyeceğe varıncaya kadar ihtiyaç-larının sağlanmayarak işkence edildiği, iti-raf adı altında sonradan alınan ifadele-rin maddi ve manevi baskı ortamında alın-dığı gibi hususlar belki dikkatinizden kaç-mış olabilir (!) ancak gizlilik kararı olan, sa-nık ve avukatlarına dahi bilgi verilmeyen dosyalarda mevcut ifadelerin “yazılı, gör-sel ve sosyal medyada kolaylıkla ulaşılabi-liyor” olmasını sorgulamamış olmanıza ne demeli?

MESELE ASLINDA BU KADAR AÇIK VE NET

Hukuku ayaklar altına almanızdan sonra kalkıp AB’ne ders verircesine: “Mesele bu kadar açık ve net iken, Raporda bu konudaki tespitlere yer verilmemesi ve bu yapının bir terör örgütü olduğunun kabul edilmemesi üzüntüyle karşılanmıştır.” demeniz karşısın-da eminim AB yetkilileri ne kadar haklı ol-duklarına kanaat getirmiş, bu modern çağ-da sahip olduğunuz hukuk anlayışınız ve yargısız infaz kabiliyetinizin yüksekliği kar-şısında hayret ve üzüntülerini gizleyeme-mişlerdir. Ne diyelim, gerçekten içler acısı bir durumla karşı karşıyayız.

Şimdi kalkıp da mesleğinin zirvesine ulaş-mış bu yargıçlara,

Anayasa’nın 38/4. maddesinde geçen “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya ka-dar, kimse suçlu sayılamaz.” ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/2. fıkrasın-daki; “Hakkında suç isnadı bulunan bir kimse, hukuka göre suçlu olduğu kanıt-lanıncaya kadar masum sayılır.”

hükümlerinde mevcut en temel insan hak-larından biri olan “**masumiyet karinesini**” hatırlatmak hicap duyulacak bir durum ger-çekten.

Sözün burasında yargı etiği ilkelerinden ba-zılarını tekrar hatırlatmakta da fayda var sa-nırım; “*Hâkim, genelde toplumdaki, özelde ise karar vermek zorunda olduğu ihtilâfın ta-raflarından bağımsızdır. Hâkim, yasama ve yürütme organlarının etkisi ve bu organlar-la uygun olmayan ilişkilerden fiilen uzak ol-makla kalmayıp, aynı zamanda öyle görün-melidir de. Tarafsızlık, yargı görevinin tam ve doğru bir şekilde yerine getirilmesinin esası-dır. Bu prensip, sadece bizâtihi karar için de-ğil aynı zamanda kararın oluşturulduğu sü-reç açısından da geçerlidir. Hâkim, önünde-ki bir dava veya önüne gelme ihtimâli olan bir konu hakkında, bilerek ve isteyerek; yar-gılama aşamasının sonuçlarını veya sürecin açıkça âdilânelik vasfını makul ölçüler çerçe-vesinde etkileyecek veya zayıflatacak hiçbir yorumda bulunmamalıdır. Ayrıca hâkim, her hangi bir şahsın ya da meselenin âdil yar-gılanmasını etkileyebilecek alenî olsun veya olmasın her hangi bir yorum da yapmama-lıdır...*” **Meseleye bir de bu ilkeler ışığında bakınca, yargının tepesinde bulunan bir kurumun, söz konusu davaların önüne gel-mesi muhakkak olan bir konu hakkında ve ilk derece mahkemelerini etki altına ala-cak tarzda böylesine pervasız davranma-ları kabul edilemez bir durum.**

15 Temmuz akşamı Türkiye lanetle karşıla-nacak bir olaya şahit oldu. Olayın gelişimi herkesin malumu. Kısaca belirtmek gerekirse; Bir yaz günü, saat 22.00 sıraları, insanlar uyanık ve sokaklarda, bir grup asker Boğaz-ı Köprüsünün bir yönünü trafiğe kapat-mış. Bir süre sonra TRT ve CNNTÜRK yayın-larına 5-10 askerle müdahale edilmiş. Ancak hiçbir iktidar mensubuna dokunulmamış, değişik TV kanallarında canlı yayınlara katı-lıyorlar ve korkusuzca “fail FETÖ’dür” deyip insanları sokağa davet ediyorlar vs.

PEKİ 15 TEMMUZ’UN FAİLİ GERÇEKTE KİM?

Olayın hemen başında siyasilerin bütün kin ve nefretleriyle “FETÖ/PDY” deyip işaret et-tikleri (AB Raporundaki tabirle) Gülen Ha-

reketi mi? **Savcılar ve HSYK, maddi gerçeği araştırmak yerine hemen olay anında ve ertesi gün bu söyleme nasıl, hangi delille itibar edebildiler?**

Olay hakkında pek çok soru işareti vardı ve bunlar çeşitli mahfillerde soruldu ve sorulmaya devam edilmekte. Yukarıda sözü geçen basın açıklamasında “fail FETÖ’dür” diyen Yargıtay Başkanlığına, “15 Temmuz’da bu örgütün silahlı bir örgüt olduğu ortaya çıktı” diyen HSYK üyelerine ve diğer tüm iddia sahiplerine burada kendi mesnetsiz argümanlarıyla sormak isterim: **“40 yıldır Devletin tüm kurumlarına sızan, kumpaslar kuran, 14 yıldır ülkeyi yöneten iktidar dahil herkesi kandırmış olan, 160’a yakın ülkede örgütlenen, tutuklanan ve ihraç edilen general ve subay/astsubay sayılarına göre ordunun yarısından fazlasını kontrol ve hareket ettirme kabiliyeti bulunan, son derece sinsi ve profesyonel bir örgüt, ülke geçmişinde darbe tecrübesi de bulunduğu halde, nasıl oluyor da böyle başarısız bir girişime imza atıyor?** Çizdiğiniz tabloya sahip bir örgütün bir darbe kalkışmasından başarısız çıkma ihtimali olabilir mi?

Aslında faili meçhul olan ve siyasi irade tarafından gerçek faili de bulunmak istenilmeyen bu olayın faillerini tespit etmek için sorulacak birinci soru **“bu olayın kimin işine yaradığı”** dir ki, bu sorunun cevabı herkesin malumu. İkinci olarak, güya darbeden haberdar olmadıkları halde 16 Temmuz sabahında ellerinde başta TSK ve yargı olmak üzere tüm kurumlarda tasfiye edilecek, göz altına alınacak kimselere ilişkin listelerle ve KHK metinleriyle hazır vaziyette arz-ı endam eden kimselerin bu olayın gerçek faileri hakkında bilgi sahibi olabilecekleri asla gözden uzak tutulmamalıdır.

Nitekim ünlü Alman dergisi FOCUS’ta 24 Temmuz’da yayınlanan; “Darbe çatışmasının başlamasından yarım saat sonra İngiliz istihbarat kurumu GCHQ, Türk Hükümetinin

telefon, e-mail ve yazılı yazışmalarını yakaladı. Bu yazışmaların içeriğinde şu bilgiler geçiyor: **“Yarın temizlik (tasfiye) operasyonları başlatılsın ve darbenin baş yöneticisi Gülen ilan edilsin!”** şeklindeki haberde de aynı noktaya işaret edilmektedir.

Aklını siyasi iradeye kiraya vermemiş olan her insan bu olayın bilinen bir darbeye benzemediğini, ardında başka hesaplar ve senaryolar bulunduğunu düşünmekte ve gün geçtikçe bu durum daha da netleşmektedir. Bu olay üzerindeki şüpheler her geçen gün artmasına karşın, başta HSYK ve yüksek yargı temsilcileri her nedense baştan beri siyasilerle söylem birliği içerisinde ve konumlarını da hiçe sayarak failin “FETÖ/PDY” olduğunu söylemekten çekinmemektedirler.

ERGENEKON YARGILAMALARINDA BUNLAR YAPILMADI

Çok yakın geçmişte Ergenekon yargılamalarını da gördü Türkiye. Bugün bu şekilde yargısız infazda bulunan ve masumiyet karnesini ayaklar altına alan yargı mensuplarının aksine, Ergenekon davasına bakan mahkeme “Ergenekon Terör Örgütü (ETÖ)” denilerek bu hataların işlenmesinin önüne geçmek için duruşmada “iddia konusu Ergenekon Terör Örgütü” denilmesi konusunda ara kararı almıştı, o tarihten sonra her yerde ve her metinde bu ibare kullanıldı. Yine hiçbir mahkeme “iddia konusu ETÖ” propagandası yapmak suçundan açılan davalarda mahkumiyet kararı vermedi, ana davanın sonuçlanması beklenildi. Hatta “ETÖ” hakkında terör örgütü olduğuna ilişkin bir yargı kararı olmadığı gerekçesiyle beraat kararı verenler bile oldu. Bir de şimdiki duruma ve seviyeye bakın. Eleştirdiğin bir hususta daha kötüsüne imza atmak ve eleştirdiklerinin dahi gerisine düşmek ne korkunç bir sükut değil mi?

Yargı mensuplarının, **“bilmiyorum ama paralel yapı yaptı”** diyen vatandaşın bir farkınız olması gerekmez mi?

EFE YIĞİT

EfeYigit@Tr724.com

© Fotoğraf: AFP

ADLARI UNUTULSA DA DÖNEM DÖNEM AVRUPA'YI TİTRETMIŞLERDİ

Nottingham Forest, Eintracht Frankfurt, Leeds United, IFK Göteborg, Dinamo Tiflis ve Borussia Mönchengladbach... Aynı cümle içinde bu takımların yer almasının sebebi, bir zamanlar Avrupa'da kupa kaldırmalarıydı. Şimdi her ne kadar esamaları okunmasa veya sıradanlaşsalar da onlar eskinin devleriydi.

NOTTINGHAM FOREST

Leicester City'nin 132 yıllık tarihinde ilk kez İngiltere şampiyonu olup yaşadığı 'Peri Masalı'nı benzerine 1977-78 sezonunda Nottingham Forest imza atmıştı. 1975'te Nottingham Forest'i çalıştırmaya başlayan Brian Clough, takımını 1976-77 sezonunda bugün Premier Lig olarak tanımlanan 1. Lige çıkarıyordu. Aynı yıl inanılmaz bir başarı örneği göstererek Nottingham, İngiltere şampiyonu oluyordu. Bu başarısını Avrupa'da taçlandırarak bugünün Şampiyonlar Ligi olan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nı finalde Malmö'yi 1-0 yenip müzesine götürüyordu. Aynı başarıyı 1979-80 yılında da tekrar edip bu kez Hamburg'u 1-0 yeniyordu. Üst üste iki yıl Avrupa'nın bir numaralı kupasını kazanan Nottingham'ın düşüşü 1992-93 sezonunda başladı. Artık sıradan bir takım olan Nottingham, İngiltere'nin 2. Ligi olan Championship'te mücadele ediyor.

IKF GÖTEBORG

1982 ve 87'de UEFA Kupası'nı kazanarak adını tüm Avrupa'ya duyuran İsveç'in Göteborg takımı

da eski günlerini hasretle anıyor. 1990-1997 yılları arasında 6 lig şampiyonluğu sığdıran Göteborg, bu tarihten sonra adeta sessizliğe büründü. Şampiyonlar Ligi'nde temsilcilerimiz Beşiktaş ve Galatasaray'la birer kez aynı grupta yer alan İsveç takımı, 1997'de kazandığı lig şampiyonluğundan sonra 10 yıl mutlu sona ulaşamadı. Uzun bir aradan sonra 2008-09 sezonunda bir kez daha Şampiyonlar Ligi'ne katılma şansı bulan Göteborg, elemelerde Basel'e kaybetmiş ve bu fırsatı değerlendirememişti. İsveç takımı ligde de son 9 yıldır şampiyon olamıyor.

EINTRACHT FRANKFURT

Almanya'nın unutulmuş kulüplerinden biri olan Eintracht Frankfurt, 1959 yılında lig şampiyonu olurken, başarısını Avrupa'da devam ettirip, Şampiyon Kulüpler Kupası'nda adını finale yazdırmıştı. Finalde Alfredo de Stefano ve Ferenc Puskas'lı Real Madrid'e boyun eğmişti. Alman ekibi Avrupa'da aradığı kupaya 1980'de ulaştı. Bu kez kupanın adı UEFA, rakip bir başka Alman ekibi Borussia Mönchengladbach'ti. İlk maçı deplasmanda

Eintracht Frankfurt ve IFK Göteborg'un adları bugün unutulmaya yüz tutmuş olsa da, bir zamanlar Avrupa'yı titreten takımlar arasında yer alıyorlardı.

3-2 kaybeden Frankfurt, ikinci maçı sahasında 1-0 kazanarak kupanın sahibi oldu. 2000'li yıllarda sıradanlaşan Frankfurt son 15 yılda 3 kez Bundesliga'dan düştü.

DİNAMO TİFLİS

Futbolun sıradan ülkesi Gürcistan'ın en başarılı takımlarından biri olan Dinamo Tiflis inanılmaz güç ama Avrupa'da kupa kaldırmış bir takım. 1990'da kurulan Gürcistan Ligi'ni 16 kez şampiyon tamamlayan Dinamo Tiflis, 2 kezde Sovyetler Birliği şampiyonu olma başarısını gösterdi. Avrupa'daki başarısı ise 1980-81 yılında kazandığı bugün artık tarihe karışan Avrupa Kupa Galipleri Kupası'ydı. Finalde rakip Doğu Alman takımı FC Carl Zeiss Jena olurken, Tiflis 2-1'lik skorla kupayı kaldırdı. Ertesi yıl aynı kupada yarı finalde Standard Liege kaybedip finali kaçırdı.

LEEDS UNITED

2000'li yılların başında fırtına gibi esen Leeds United, hesapsız harcamanın getirdiği ekonomik sıkıntının faturasını 2003-04 sezonunda Premier Lig'den düşerek ödemişti. Eski günlerinden hızla

uzaklaşan Leeds United, bir ara 3. Lige kadar düştü. Şuan Championship'te mücadele eden Leeds United, UEFA'nın 1955'te start verdiği Fuar Şehirleri Kupası'nı 1967 ve 71'de iki kez müzesine götürdü. Fuar Şehirleri Kupası'nın adı, 1971'den sonra UEFA Kupası olarak değiştirildi. Leeds United, 1975 yılında Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası finalinde Bayern Münih'e 2-0 yenilerek kupayı kaybetmişti. Leeds United 3 kez İngiltere şampiyonu oldu.

BORUSSIA MÖNCHENGLADBACH

Almanya Bundesliga deyince doğal olarak aklımıza Bayern Münih ve Borussia Dortmund geliyor. Ancak 1970'li yıllarda Almanya'da Borussia Mönchengladbach fırtınası esiyordu. 1970-77 arasında 5 lig şampiyonluğu sığdıran Mönchengladbach, 1975'te Twente'yi, 1979'da ise Kızılyıldız'ı yenerek UEFA Kupası'nı müzesine götürdü. Mönchengladbach bu kupada finali 1973'te Liverpool'a, 1980'de Frankfurt'a kaybetti. Avrupa'nın 1 numaralı kupası Şampiyon Kulüpler Kupası'nda 1977'de finale adını yazdıran Mönchengladbach'ın kupa hayaline 3-1'lik skorla Liverpool engel olmuştu.

HERKES BUNU SORUYOR

Wi-Fi sağlığını tehdit ediyor mu?

Kablosuz router ve modemler duvarların içinden elektromanyetik radyasyonla bilgisayarlarınıza sinyal gönderiyor ve böylelikle internete bağlanıyorsunuz. Gönderilen sinyal esasında radyasyondur. Peki bu radyasyon duvarlarınızın içinden geçebiliyorsa insan vücuduna niye girmesin? Evinizde ya da ofisinizde kablosuz router varsa tehlikeli bir radyasyon havuzunda yaşıyorsunuz demektir.

Popüler dergide yer alan habere göre, bununla ilgili sorunlardan en önemlisi birçok insanın kablosuz modemini fişten çıkarmamasıdır. Böylece 7 gün, 24 saat bu radyasyona maruz kalıyorsunuz. Apartmanınızdaki komşuların da Wi-Fi kullandığını unutmayın. Böylece etrafınız radyasyonla çevreleniyor.

Router'lar elektromanyetik radyasyonu düşük gigahertz seviyesinde yayar. Sorun ise elektro manyetik frekansın (EMF) test edilmemiş olması yani 7 gün 24 saat kullanılmamış olmasıdır. Ev veya ofis ortamında Wi-Fi modemler radyo sinyallerini kabaca mikrodalga fırındakiyle aynı frekansta sinyal gönderiyor.

ZARARI KESİN!

Kesin olmasa da Wi-Fi router'ların oluşturduğu EMF dalgalarına uzun süre maruz kalmanın beyin hasarına, hafıza kaybına ve hatta tümörlere neden olabileceğini gösteren araştırmalar bulunuyor. Bu düşük frekanstaki EMF insan vücudunun kendi enerji alanını rahatsız edip

yorgunluğa, kansere ve DNA değişikliğine yol açıyor. Bir grup insan Wi-Fi'ye maruz kaldığı için düzensiz kalp atışı, baş dönmesi, baş ağrısı, konsantrasyon güçlüğü, sindirim problemleri, anksiyete veya depresyon ya da aşırı yorgunluk gibi sağlık sorunları yaşadıklarını iddia ediyor. Birçok insan da Wi-Fi'lerini kapadıklarında ya da Wi-Fi sinyali olan ortamdan ayrıldıklarında hemen iyileştiklerini belirtiyor.

Danimarka'da tamamlanan ilginç bir araştırma var. Danimarkalı öğrenciler 400 tere tohumu aldılar ve onları iki oda arasında paylaştırdılar. İki odadaki tohumlara da aynı özen gösterildi, ancak odalardan birinde tohumların yanına 2 tane Wi-Fi router yerleştirildi. 12 gün sonra Wi-Fi sinyallerinin bulunduğu odadaki tohumlar filizlenmezken diğer odadaki tohumlar gayet iyi filiz verdi.

Wi-fi modemlerin sağlık açısından risk oluşturup oluşturmadığı konusundaki karar size kalmış. En azından internetle işiniz olmadığında modeminizi kapatın.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam |

info@Tr724.com

E-gazete | Egazete@Tr724.com

egazete.Tr724.com

www.Tr724.com

irtibat@Tr724.com

[@Tr724com](https://twitter.com/Tr724com)

[/Tr724com](https://www.facebook.com/Tr724com)